

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 3 januari 2013

MEDITATIE

Verlos Uw volk en zegen Uw erve

Bij de intrede in een nieuwe jaarkring zijn wij gewoon elkaar veel heil en zegen toe te bidden. De wereldling doet dit in brute onverschilligheid, zonder de Heere echt nodig te hebben.

Gods kinderen echter doen dat in het besef van hun afhankelijkheid en onwaarde in biddend opzien tot de Heere. Zo deed David het ook. Ook hij smeekt om heil en zegen, als hij vraagt: Verlos Uw volk en zegen Uw erve.

Heil betekent verlossing. Die smeekt hij af voor Gods Kerk, Gods volk, Gods erve. Het zijn de van eeuwigheid beminden naar het welbehagen Gods. Het zijn degenen die door de Vader aan Christus gegeven zijn en door Hem aanvaard. Het zijn degenen, die Hij kocht met Zijn bloed. Zij nu moeten in de tijd dadelijk verlost worden. Als David dus vraagt: Verlos Uw volk,

Verlos Uw volk en zegen Uw erve, en weid hen, en verhef hen tot in eeuwigheid.

Psalm 28:9

dan bidt hij ook om toebrenging van onbekeerden. Sprak Christus Zelf niet: Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen. Welnu, dat ze dan getrokken mogen worden uit het duister om overgezet te worden in het licht van Gods vriendelijk aangezicht. Dat die bede ook in ons hart leve. Dat het voor velen het jaar van het welbehagen mag zijn.

Verlos dat volk, dat zichzelf niet verlossen kan, die gekneld liggen in banden van de dood. Laat hun banden breken en laat hun weeklacht en geschrei veranderen in een blijde rei. Verlos, wat U verlost hebt. Bekleed ze met Uw gerechtigheid en stel ze in de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods.

David vraagt ook om zegening. Wat is zegen? Alles waar God in meekomt, waarin Hij Zijn liefde openbaart. Dan is tegenspoed nog zegen. Dan worden wij er te meer door aan God verbonden. De dichter zong: Ik heb in nood, aan God verbonden, in Hem mijn hoog vertrek gevonden. Wie die zegen geniet is rijk, al moet hij er arm door; die leeft, al ligt hij op sterven. Hoe zalig te mogen weten een gezegende te zijn, dan moeten alle dingen medewerken ten goede.

Die zegen is duur betaald. Het kostte Christus de vloek. Hij toch heeft ons verlost van de vloek der wet, 'n vloek geworden zijnde voor ons. Zo heeft

Hij Zijn Kerk tijdelijke, geestelijke en eeuwige zegeningen verworven. Wie kan de zegeningen tellen, die in de schatkamers van Christus te vinden zijn? En wat zijn vooral de geestelijke zegeningen groot. Hoe groot is de vreugde, die Hij geeft. Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ten tijde als der goddelozen koren en most vermenigvuldigd zijn.

Zijn vrede gaat alle verstand te boven. Zijn goedertierenheid is beter dan het leven, terwijl Zijn gunst meer sterkt dan de uitgezochteste spijzen. Ja, zegen Uw erve. Zegen de bediening van Uw Woord en sacramenten. Laat er spijs zijn in Uw huis. Dat vrede en aangename rust en milde zegen ons verblij.

David bidt verder om verzorging. Hij zegt immers: Weid ze. Het slaat op alle werk dat een herder moet doen voor de kudde. Wat moet een herder veel geduld hebben. Schapen kunnen zo nukkig en eigenwijs zijn. Zij zijn vaak erg doolziek. Telkens kan de herder achter hen aan. Ze zijn zo roekeloos. Ze zien geen gevaar. Als een leeuw of een beer hen vindt, zijn ze een makkelijke prooi, want ze kunnen zich niet verdedigen. Ze kunnen zich ook niet verzorgen. Ze moeten geleid en geweid worden. Ze kunnen niet buiten de zorg van de herder.

Maar nu is Christus de goede Herder. Hij brengt de dwalende terecht, Hij heelt het kranke, Hij drenkt de dorstige, Hij weidt ze in de grazige weiden van Zijn Woord en doet ze nederliggen aan stille wateren der vertroosting.

Hij bestuurt ze met Zijn staf en beschermt ze met Zijn stok. Hij neemt het op tegen hun vijanden. Hij doet hen Zijn stem horen, Hij zorgt voor het zwakke, Hij draagt de lammeren in Zijn schoot, terwijl Hij de zogen zachtjes leidt. O, als Hij dat allemaal niet deed, dan kwam er van Zijn kudde niets terecht.

Maar om dit alles hoeft toch niet gebeden te worden? Hij zal toch als de goede Herder voor Zijn schapen zorgen? Ja, maar Hij wil er om gebeden zijn. Hij wil de stem van Zijn schapen

Inhoud

- 1 Verlos Uw volk en zegen Uw erve
- 2 Zondagswet
- 3 De heilige geest:
Als derde Persoon (1)
- 4 Zondagswet en kerkgang
- 5 Even maar...
- 6 Nieuwjaarswens
- 6 Comrie onder vuur (6)
- 7 Het oog wil ook wat...
- 8 Hulpmiddel bij de behandeling
van de Catechismus
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 10 Kerkdiensten

horen. O, dat het dan ons gebed zou zijn: Draag ons op Uw arm, koester ons op Uw schoot, doe ons drinken uit de diepe wateren van Uw welbehagen. Doe ons rusten in de vastigheid van Uw verbond.

Tenslotte vraagt hij verheffing: Verhef Uw erve. Breng ze tot eer en heerlijkheid. Ze kunnen zo laag bij de grond leven. Het kostelijk goud kan zo verdonkerd zijn. Geef vleugelen om op te varen als de arenden. Laat Uw werk gezien worden. Laat ze niet zoeken wat van de wereld is, maar laat hun wandel boven zijn. Wil sieraad geven voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest. En als de dood daar is,

laat ze dan niet met de nachtschuit wegvaren, laat hun sterfbed een preekstoel zijn.

Laat gezien worden dat het einde van de vrome en oprechte vrede is. Dat die bede in ons aller hart leve:

*Zo zullen wij,
de schapen Uwer weiden
in eeuwigheid Uw lof
Uw eer verbreiden,
En zingen van geslachten
tot geslachten
Uw trouw, Uw roem,
Uw onverwinn'bre krachten.*

wijlen ds. J. van Haaren

mensen. Een dergelijke vraag typeerde hij als 'onzin'. We leven in een vrij land en daar zal de komende tijd echt geen verandering in komen. Van de Kamp weet waarover hij praat. Hij heeft onder andere rond de wetgeving rond het ritueel slachten een belangrijke waar-schuwendende rol gespeeld. De gedachte dat religieuze mensen binnenkort uit de samenleving worden verdreven, typeert hij als 'indianenverhalen'.

We moeten dus wel oppassen dat we niet doorschieten. Het zal echt niet zo zijn dat onze kinderen en kleinkinderen niet meer naar de kerk kunnen. We leven in een vrij land waar eeuwenlang mensen voor hun overtuiging mochten uitkomen. Dat zal niet snel veranderen, hoewel er natuurlijk wel veranderingen gaande zijn. Wat is er dan aan de hand?

Seculier

We kennen in ons land een publieke ruimte. Dat is de ruimte waar iedereen gebruik van maakt. De straat, het park, de politiek en zo meer. Die ruimte werd voorheen gestempeld door christelijke gedachten en christelijke beginselen. Door de secularisatie is daar min of meer een einde aan gekomen. Dingen die herinneren aan een christelijk verleden zullen meer en meer ter discussie staan en worden verwijderd.

Denk maar aan zoiets als koopzondagen. Honderd jaar geleden, toen ons land nog een gedoopte natie was, waren dergelijke zaken onmogelijk. Tegenwoordig is dat anders. De meeste mensen hebben geen probleem met winkelen op zondag. Net zomin als met homoseksualiteit, abortus en euthanasie bijvoorbeeld.

Mooi trouwens dat de paus daarover onlangs een paar duidelijke Bijbelse dingen heeft gezegd. Het wijst er weer eens op hoe radicaal de zaken aan het

Zondagswet

Er waait in de politiek en de samenleving een andere wind. De mensen in ons land zijn in meerderheid seculier. In de Tweede Kamer heeft het overgrote deel van de leden geen godsdienstige achtergrond. Christelijke partijen doen eigenlijk niet echt meer mee. Dat blijkt meer en meer. Zo was er onlangs een voorstel om de Zondagswet af te schaffen. Hoe kijken we tegen die ontwikkeling aan?

Er zijn in het achterliggende jaar 2012, in korte tijd, al heel wat zaken overhoop gehaald. De weigerambtenaar, het afschaffen van de subsidieregeling voor schoolvervoer, de zondagsopenstelling voor winkels, het vloekverbod, en zo meer, zijn allemaal zaken die aan de orde kwamen en nog aan de orde zijn. Daar komt dus nu de afschaffing van de Zondagswet bij.

Er zal nog wel veel meer volgen. Premier Rutte gaf aan dat er 'vol gas' gewerkt zou worden aan de immateriële agenda van dit kabinet. Dat is goed verklaarbaar want we leven in een seculier land en in een seculiere tijd en dat wordt meer en meer merkbaar en voelbaar. Er gaat veel veranderen rond zaken zoals eigen scholen, eigen politieke partij, ruimte voor godsdienst in het publieke domein, ruimte voor de kerk (denk aan het luiden van de kerkklok) en vele andere thema's. Een partij als D66 neemt daarin vaak het voortouw, maar ook andere partijen

gaan mee. VVD en PvdA zijn als het erop aankomt net zo seculier en liberaal als andere partijen. Van de PVV moeten we helemaal geen hoge pet op hebben. Kortom, het wordt anders. En dat zullen orthodox christelijke mensen gaan merken.

Vervolging

Nu moeten we wel oppassen. Ik hoor af en toe mensen zeggen dat er wellicht vervolgingen aanstaande zijn. Dat lijkt mij geen goede taxatie van de huidige ontwikkeling. Laat ik wijzen op een man die kennis van zaken heeft op dit punt. Ik denk dan aan Rabbijn Van de Kamp. Hij merkte onlangs in het RD op dat joden hem vroegen of ons land nog wel geschikt was voor joodse

Vooraf de binnenkamer moeten we niet leeg laten. Ons land verkeert in een diepe geestelijke crisis en heeft bidders nodig.

veranderen zijn in onze tijd. Vijanden van weleer blijken dichterbij te staan dan de gemiddelde seculiere Nederlander. Wat gaan de dingen toch snel op dit moment.

Overigens, dit alles is niet in de eerste plaats een probleem van overheid, kabinet of politiek. Onze samenleving is de laatste vijftig jaar geleidelijk veranderd. En dat schept de huidige, ingrijpende problemen. Een gemiddeld mens in Nederland weet eigenlijk niet wat een Bijbel of wat religie precies betekent. Dat werkt natuurlijk door in het publieke domein.

Bezinning

Hoe moeten we reageren? Het is niet goed als we in paniek raken. Daar is ook geen enkele reden voor. Wel moeten we de ontwikkelingen eerlijk onder ogen zien. De huidige tijd vraagt om een indringende doordening vanuit Bijbelse beginselen. Ook de christelijke traditie kan ons hierin goede dingen aanreiken. Een boek als "De stad Gods" van Augustinus wint eigenlijk elke dag aan actualiteitswaarde. En de brief van Paulus aan de Romeinen biedt belangrijke handvatten om de huidige tijd door te lichten. Paulus immers schreef ook voor hoorders die volop en voluit stonden in een heidense wereld.

Vanuit de Schrift moeten we dus de vragen van onze tijd doordenken. Dat heeft trouwens de kerk van alle eeuwen steeds gedaan. Ook vandaag is dat een belangrijke roeping. Groen van Prinsterer had als adagium: Tegen de revolutie het Evangelie. Ook vandaag is dat nog voluit van kracht.

Geestelijk

We moeten de ontwikkelingen in ons land niet onderschatten. We leven in een seculier land. Laten we ook oppassen voor een overreactie. Er staan geen vervolgingen van christenen voor de deur. Dat is een miskennen van de rechtsstaat waarin we, gelukkig, nog mogen leven. Wel moeten we oppassen en alert zijn.

Voor de binnenkamer moeten we niet leeg laten. Ons land verkeert in een diepe *geestelijke* crisis en heeft bidders nodig. Het heeft ook een Kerk nodig, die leeft vanuit het geheim dat Christus alle macht heeft in hemel en op aarde. Dat geeft pas ware en echte vrijheid. Ook in een land dat van God en Zijn dienst niet meer weten wil. Laat dat de komende zondag in onze kerken gehoord mogen worden.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

DE HEILIGE GEEST

1

Als derde Persoon

'Verwerp mij niet van Uw aangezicht, en neem Uw Heiligen Geest niet van mij'.

Psalm 51:13

Wij belijden op grond van Gods Woord een enig Goddelijk Wezen bestaande in drie Personen, te weten de Vader als eerste Persoon, de Zoon als tweede Persoon en de Heilige Geest als derde Persoon in het Goddelijk Wezen.

Het ligt in de bedoeling om in een aantal artikelen stil te staan bij deze derde Persoon in het Goddelijk Wezen en dan met name onder welke benamingen deze Persoon in Gods Woord voorkomt. Vooraf willen we enkele zaken betreffende de Heilige Geest opmerken.

In de eerste plaats dat de Heilige Geest niet zomaar een eigenschap of een werking of een kracht Gods is, maar een zelfstandig Persoon in het Goddelijk Wezen.

Dat is duidelijk in Gods Woord wanneer we lezen dat de Heilige Doop bediend moet worden in de naam van de Vader en de Zoon, maar ook van de Heilige Geest.

Verder kunnen we lezen dat de Heilige Geest verzocht wordt (Hand. 5:9); tegengestaan wordt (Hand. 7:51); bedroefd wordt (Ef. 4:30); verbitterd wordt (Hebr. 3:7 en 8). En om niet meer te noemen: het is ook de Heilige Geest Die mensen afzondert om in Zijn dienst te arbeiden (Hand. 13:2). Hieruit blijkt dus duidelijk dat de Heilige Geest een zelfstandig Persoon is in het Wezen Gods.

In de tweede plaats is de Heilige Geest een andere Persoon dan de Vader en de Zoon. Dit wordt duidelijk uit de personele eigenschap waarvan we kunnen lezen in Johannes 15:26: 'Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Dien Ik u zenden zal van den Vader, namelijk de Geest der waarheid, Die van den Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen'. Dus de Heilige Geest gaat uit van de Vader en de Zoon en dat bij wijze van 'geblaas', zoals blijkt uit Johannes 20:22: 'En als Hij dit gezegd had, blies Hij op hen, en zeide tot hen: Ontvangt den Heiligen Geest'.

Maar al is de Heilige Geest een zelfstandig Persoon in het Goddelijke Wezen, toch is Hij van hetzelfde Wezen, dus ook waarachtig God. Dit wordt ons duidelijk wanneer we de eigenschappen bezien die Hem worden toegeschreven. Zo is Hij overalteenwoordig (Ps. 139:7); onveranderlijk (Hand. 1:16); alwetend (1 Kor. 2:10); almachtig (1 Kor. 12:11). Allemaal eigenschappen die het Goddelijke Wezen worden toegeschreven.

Dat Die Geest onze harten mocht bewerken tot zaligheid.

Ermelo, ds. P. Melis

Zondagswet en kerkgang

Een speciale Zondagswet is in Nederland niet meer nodig. Dat is het standpunt van een grote meerderheid van de Tweede Kamer. Net in de week voor Kerst werd dat duidelijk. Gemeenten die daarvoor voelen, zouden nog wel regels mogen stellen inzake de zondagsrust.

Heel verrassend is dit standpunt niet. Het speciale karakter van de zondag als de dag des Heeren staat al lange tijd onder druk. De openstelling van winkels en allerlei publieke gemakkelikheden op zondag, die er soms zelfs toe leidden dat de kerkgang in de knel kwam, zijn daar de droevige voorbeelden van.

Maar als het gaat om de uitholling van de zondag moeten we toch niet in de eerste plaats daaraan denken. De oorzaak ligt dieper. Veeleer is dit het dramatisch teruglopen van de kerkgang waardoor het speciale, gewijde karakter van de zondag ondermijnd is. Er zijn gelukkig nog plaatsen in Nederland waar het openbare leven op zondag gestempeld wordt door de kerkgang. Maar het zijn vooral kleinere plaatsen en het zijn er niet veel meer.

Als de mensen niet meer naar de kerk gaan, willen ze uiteraard wat anders. Dan gaan ze naar het stadion of naar het strand. Dan gaan ze naar de meubelboulevard of de supermarkt. Speciale regels ten behoeve van de zondagsrust, ook al betreffen die alleen

maar de zondagmorgen, worden dan al gauw als overbodig en betuttelend ervaren.

Fors teruggelopen

In een halve eeuw tijd is het zondagse kerkbezoek in Nederland fors teruggelopen. Op het platteland, waar vroeger welhaast iedereen ging en in de stad, waar kerkgangers tegenwoordig een opvallend verschijnsel zijn. Slechts één op de zes volwassen Nederlanders bezoekt tegenwoordig nog regelmatig een godsdienstige bijeenkomst, zo bleek onlangs uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Eén op de zes, dat is niet veel. Het CBS heeft daarvoor dan ook nog alles bij elkaar geteld. Ook de vrijdagse moskeebezoekers. En *regelmatig* betekent bij het CBS minstens een keer in de maand! Dat stelt dus niet veel voor. Ga je de norm hoger leggen, bijvoorbeeld elke zondag naar de kerk, dan kom je nog een stuk lager uit. Maar één op de twaalf mensen ziet elke zondag de kerk van binnen. En als je zou willen berekenen hoeveel volwassenen elke zondag twee keer naar de kerk gaan, waar kom je dan uit? Waarschijnlijk in de buurt van één op de veertig. Veel meer zullen het er niet zijn.

Ouderen gaan vaker naar de kerk dan jongeren. Toch is de laatste 15 jaar het kerkbezoek het meest afgenomen in de leeftijdsgroep van 35-75 jaar. Van huis uit waren die mensen gewend

om regelmatig naar de kerk te gaan. Ook als jongvolwassenen of zelfs op middelbare leeftijd deden ze dat nog. Nadien is er de klad in gekomen.

Voor al onder rooms-katholieken is de kerkgang de afgelopen decennia sterk verminderd. Vroeger waren dat bijna allemaal trouwe misbezoekers. Het overgrote deel van hen voldeed, zoals dat heette, aan hun zondagsplicht. Nu gaat nog maar 7 procent elke zondag; 60 procent gaat zelden of nooit. Dat wijst er op dat de Rooms-Katholieke Kerk tegenwoordig een zeer omvangrijke groep randkerkelijken telt, die zich desgevraagd nog wel 'katholiek' wil noemen, waarschijnlijk nog wel kerkelijk begraven wil worden, maar verder aan de kerk en haar leer geen boodschap meer heeft.

Tweede kerkdienst

Teruglopend kerkbezoek is altijd de voorbode van kerkverlating. Maar er zit soms heel wat tijd tussen. Dat was vroeger ook al zo. Na 1850 moest de hervormde gemeente van Amsterdam constateren dat het kerkbezoek aanzienlijk terugliep. Maar het duurde nog zowat een halve eeuw voor de Amsterdammers zich bij de volkstelling in groten getale als onkerkelijk lieten registreren.

In de brede gereformeerde gezindte hebben we thans vooral te maken met het teruglopen van de tweede kerkdienst. Zo rond 1960 was het ook in de Gereformeerde Kerken nog gebruikelijk om twee keer per zondag naar de kerk te gaan. Maar een halve generatie later was dat beeld ingrijpend gewijzigd. Thans staat ook elders het bezoek aan de tweede kerkdienst onder druk. Dat doet zich voor in hervormd-gereformeerde kring, bij de christelijke gereformeerden en bij de vrijgemaakten. En zien we dit verschijnsel hier en daar ook al niet in de Gereformeerde Gemeenten? Bij de Nederlands gereformeerden is in verschillende gemeenten de tweede kerkdienst inmiddels geschrapt bij gebrek aan belangstelling.

Dat verdwijnen van de tweede kerkdienst op zondag of de teruglopende belangstelling daarvoor, is onmiskenbaar een ingrijpende ontwikkeling in het kerkelijk leven. Niet alleen loopt die meestal parallel met het teruglopen van de catechismusprediking. Er is ook een duidelijke relatie met de zondagsbesteding en de zondagsheiliging.

Wie zondags maar één keer naar de kerk gaat, komt gemakkelijk tot een ruimere, meer recreatieve invulling

Als de mensen niet meer naar de kerk gaan, willen ze wat anders. Dan gaan ze naar het stadion, het strand, meubelboulevard of supermarkt.

van de zondag. Want als men zondagmorgens na een meestal niet zo lange kerkdienst thuis komt, rijst vanzelf de vraag: wat doen we de rest van de dag? Men verzuimt immers de middag- of avonddienst meestal niet om een oudvader te lezen!

Omgekeerd bevorderen ruime opvattingen over de zondag het wegblijven uit de kerk. Wanneer men eenmaal gewend is om (een deel van) de zondag te besteden aan uitgaan, amusement, sport en spel, dan hoeft men zich niet te verbazen als na verloop van tijd de zondagmorgendienst zich niet meer zo goed laat inpassen in een dergelijke zondagsbesteding. Zo is het in de loop der jaren bij zovelen gegaan.

Waar en hoe

Behoort het houden van (minstens) twee diensten op zondag tot de kenmerken van de ware kerk? Zo ver gaat de Nederlandse Geloofsbelijde-

nis (art. 29) niet. Wel gaat de Dordtse Kerkorde (art. 68) uit van twee kerkdiensten. Waar de liefde tot God en Zijn dienst gevonden wordt en men Zijn dag wil heiligen, zal men graag opgaan naar Gods huis en de onderlinge bijeenkomsten niet nalaten (Hebr. 10:25). Dan staat de zondag naar de bedoeling van onze catechismus (vr. 103) in het teken van de kerkgang en zal men die kerkgang niet willen minimaliseren om de rest van de zondag de handen vrij te hebben. Maar, zo wordt weleens opgemerkt, in veel landen houdt men op zondag ook maar één keer dienst. Dat is waar. Dat geldt trouwens ook voor de meeste kerken in Nederland. Daar heeft je niet voor naar het buitenland te gaan. Zelfs moeten we constateren dat veel christenen - in Nederland en daarbuiten - zelden of nooit naar de kerk gaan. Maar wat 'anderen' doen, daar kunnen we beter maar geen voorbeeld aan nemen. Laat staan dat

het onze norm is.

Verder geldt dat het niet om het even is waar we in de kerk zitten. Het moet ons gaan om de rechte prediking. Die alleen heeft waarde voor de eeuwigheid. Waar de dood in Adam verkondigd wordt en het leven in Christus. Waar het de gemeente wordt voorgehouden: Adam niet geleerd, Christus niet begeerd. Van veel preken die gehouden worden moet helaas gezegd worden dat gemeenteleden die de kerkdiensten verzuimden weinig gemist hebben.

Het is ook niet om het even hoe we in de kerk zitten. Zitten we daar met een heilbegerig hart? De prediking laat altijd wat na. Voor de een is het 'een reuk des doods ten dode' en voor de ander 'een reuk des levens ten leven' (2 Kor. 2:16). Dat is een ontzagwekkend groot onderscheid.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

Even maar...

Drie stukken

Wanneer het gaat over de drie stukken van ons troostboek, worden we opgeroepen om onszelf te beproeven. De drie stukken horen onlosmakelijk bij elkaar, evenals onderdelen die niet los verkrijgbaar zijn. Alle drie zijn ze even 'nodig te weten' (vraag 2), met het hart. Het is wat moeilijk om het geheel van vraag 3 tot en met 129 te overzien. Maar wanneer u nu eens de eerste vraag en het antwoord van het stuk der ellende (vr. en antw. 3), van het stuk der verlossing (vr. en antw. 12) en ook dat van de dankbaarheid (vr. en antw. 86) naast elkaar overdenkt, wat zegt uw hart dan? Zullen we het eens samen doen?

Vraag 3: *Waaruit kent gij uw ellende? Uit de wet Gods.* Dus het gaat hier om de vraag, of er een tijd in uw leven gekomen is, dat u zag wat u daarvoor nooit gezien hebt. Dat u gestaan hebt in het licht van Gods majesteit en deugden. Dat God Zijn deugden afdruckte in uw ziel door middel van 'scherpe'

wetsprediking. Wanneer dat gebeurt, dan zal er van ons niets meer overblijven dan: wee mij, ik verga... Dit is het 'begin' van de bevindelijke kennis van de ellende. Inderdaad, slechts het begin.

Vraag 12: *Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdienen hebben, is er enig middel waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen? Het antwoord luidt: 'God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij aan haar, óf door onszelven, óf door een ander, volkomenlijk betalen.'* In de vraag gaat het om *wij*, de verloren zondaren. In het antwoord echter om God en de eis van Zijn gerechtigheid. Deze wisseling van de mens naar God en Zijn recht is opmerkelijk. Wat zegt uw hart hierop? Dit is het begin van de kennis van de verlossing. De mogelijkheid van zalig worden in *een Ander*, namelijk Sions Verlosser

Vraag 86: *Aangezien wij uit onze*

ellendigheid zonder enige verdienste onzerzijds, alleen uit genade, door Christus verlost zijn, waarom moeten wij dan nog goede werken doen? In de vraag gaat het weer om *wij*, de levendgemaakte zondaren. In het antwoord gaat het echter om ...*Christus* en Zijn Geest. Leest u maar: *'Daarom dat Christus, nadat Hij ons met Zijn bloed heeft gekocht en vrijgemaakt, ons óók door Zijn Heilige Geest tot Zijn evenbeeld vernieuwt'*. Dus koping en vrijmaking en vernieuwing is één werk van dezelfde Zaligmaker. Nadat er licht is gevallen op Christus' verzoenende en verlossende kracht is Hij voortdurend bezig door Zijn Geest 'altijd maar weer let op: tegenwoordige tijd' te vernieuwen. Dit vernieuwende werk van Christus' Geest heeft een drielerlei doel: Gods eer, eigen vastigheid en het winnen van de naaste. Is het beginsel van deze drie stukken zó in uw leven verheerlijkt? Het gaat immers om het ware begin.

v. A.

Nieuwjaarswens

Waar gaat het heen? Het is een vraag die ons kan bezighouden aan het begin van het nieuwe jaar 2013. We weten niet wat de toekomst brengen zal. Het is een onbekende toekomst. Of toch niet? Misschien mag er wel een uitzien zijn naar een goede eeuwige toekomst. Van nature hebben wij dit uitzien niet. Niet het eeuwige leven, maar de eeuwige dood staat ons te wachten. De kennis van Christus doet uitzien naar het eeuwige leven. Ook in 2013.

Het Woord van God wijst ons de goede weg. Het is dan ook de begeerte van de redactie van De Saambinder om deze richting te mogen wijzen en volgen. Om dit te kunnen doen, staat de redactie gelukkig niet alleen. De deputaten tot behartiging van de belangen van De Saambinder willen dezelfde richting gaan. We wensen hen van harte daarbij de zegen van de Heere toe. In dit goede moge ook alle medewerkers delen. We denken hierbij ook aan de werkers op het Kerkelijk Bureau en degenen die De Saambinder wekelijks doen verschijnen door het werk van Drukkerij Verloop te Alblasserdam.

Onze gewaardeerde scribenten zorgen iedere keer weer voor de juiste hoeveelheid kopij. We willen hen daarvoor dankzeggen en zien er naar uit dat zij ook dit jaar weer willen medewerken.

We hopen dat dit jaar ons kerkelijk blad voor u als lezer tot zegen mag zijn. Samenbinden is onze taak. Samenbinden rond de Schrift en onze kostbare belijdenis, samenbinden aan de beproefde leer, die naar de godzaligheid is, en samenbinden als gemeenten in het geheel op dit fundament. Ons blad moge daartoe ook in het jaar onzes Heeren 2013 dienen. De Heere geve daartoe de dadelijke bediening uit Christus. Dan schrijven en lezen wij niet in eigen kracht en wijsheid. Deze zegen wensen wij u allen van harte toe voor het jaar 2013.

Namens de redactie, ds. C. Neele

6

Comrie onder vuur

Verwijdering rond boek van
ds. A. Kort hoeft niet nodig te zijn

Ds. A. Kort schreef een boek over wezenlijke zaken rond wedergeboorte, geloof en rechtvaardigmaking. Helaas - zo hebben we gezien - staan in het boek veel ongelukkige uitdrukkingen. Dat maakt het lezen tot een vermoeiende bezigheid. Toch willen we in dit laatste artikel zien of er een brug te slaan is, zodat we in gezamenlijkheid verder kunnen nadenken over de onderwerpen die ds. Kort, en als het goed is ieder, na aan het hart liggen.

We maken een balans op, richten ons op twee punten van kritiek van ds. Kort en proberen daar een les uit te trekken. Een verwijt richting ds. G.H. Kersten luidt dat deze zich 'zo goed als uitsluitend op Comrie' richtte en diens theologie de gemeenten opdroeg.

Wie de pennenvruchten van ds. Kersten kent, weet dat hij een bijzondere achtung wegdroeg voor Comrie. Diens geschriften achtte hij waardevol, zowel in het verdedigen van de zuivere leer als in het leiding geven aan het geestelijk leven. Door het gezag van ds. Kersten kunnen we inderdaad zeggen dat in de Gereformeerde Gemeenten een stempel van Comrie te zien is.

Gezamenlijk

Maar is het wel een misvatting als zou ds. Kersten zich bijna uitsluitend op Comrie hebben beroepen. 'Leest mijnne vrienden', zo schreef ds. Kersten in De Saambinder van 23 april 1925, 'leest de goede oude schrijvers, leest ook Andrew Gray, leest Boston, Erskine, Comrie, Justus Vermeer, van der Kemp, Brakel'. Een andere keer noemt hij de 'kostelijke' catechismusverklaringen van Justus Vermeer; J. van der Kemp, B. Smytegelt en David Knibbe. En elders: 'Zal ik wijzen op Brakel; op Van der Groe; op Van der Kemp; op Love; Watzon, en zooveel meer'. 'Ik houd het liever met Comrie, Erskine, Smytegelt, Hellenbroek, Justus Vermeer, en al onze Godzalige oudvaders', zo schreef ds. Kersten in De

Saambinder van 11 juni 1936.

Ds. Kersten wilde de Gereformeerde Gemeenten laten wortelen in de gezamenlijke boodschap van de Nederlandse en Engelse oudvaders, een leer die naar ds. Kerstens vaste overtuiging gegrond was op Gods Woord en de belijdenisgeschriften.

Deze koers van ds. Kersten is heilzaam gebleken voor de gemeenten. Het geestelijke voedsel van de oudvaders gaf onder Gods zegen groei en bloei. Deze koers is ook nu van grote betekenis. Een voorliefde voor een bepaalde oudvader is niet verkeerd, maar als het een eenzijdige oriëntatie op één of enkele van hen wordt, lopen we het gevaar van verenging die een kerk niet dient.

Nog erger wordt het als de oudvaders nauwelijks meer gelezen worden, hetzij persoonlijk of tijdens de leesdiensten. Dan raken we de verworteling van ons kerkverband kwijt!

Balans

Er is nog een tweede punt van kritiek waaruit we een lering willen trekken. Ds. Kort ziet een gevaar als werkzaamheden die zich niet richten op de Middelaar als zaligmakend worden gezien. Wie vóór Zondag 7 van de Catechismus spreekt over geestelijk leven, bouwt zondaren op een verkeerde grondslag, zo meent ds. Kort. Naar onze overtuiging heeft ds. Kersten aan twee zaken naast elkaar vastgehouden. In de eerste plaats is er een wezenlijk verschil tussen een algemene overtuiging van zonde en een zaligmakende overtuiging. In de algemene overtuiging is er een slaafse vrees, een spijt over de zonde, omdat het oordeel Gods eraan is verbonden. In de zaligmakende overtuiging wordt het hart gebroken, is er een droefheid naar God die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid en een hartelijk verlangen om voor God te mogen leven.

Daarnaast zal met alle klem gepredikt moeten worden dat de zaligheid alleen in de Persoon van de Middelaar te vinden is. Het is een groot gevaar

als mensen die in overtuigingen lopen, de handen krijgen opgelegd. Gevaarlijk is het als er een rust wordt gepredikt buiten de enige rustgrond Christus om. Theodorus van der Groe werd in zijn brieven en boeken niet moe om te benadrukken dat een zondaar 'in Christus' moet zijn.

Maar, we mogen dit accent niet uitspelen tegen de prediking van Comrie, die immers geen ander fundament legde, maar wel lager afdaalde tot bekommerde zielen en een woord van bemoediging en troost tot hen wilde spreken.

Naast elkaar

Het lijkt er sterk op dat ds. Kort alleen de lijn van Van der Groe erkent en die afzet tegen de prediking van Comrie. Dat is niet juist en ook niet nodig. Deze twee oudvaders staan niet tegenover elkaar, maar náást elkaar. Wat het fundament betreft, zijn ze één, wat de uitwerking betreft hebben beide oudvaders een eigen accent. Beide accenten kunnen we niet missen in het omgaan met zielen. Dat is de lering die we uit het boek van ds. Kort kunnen trekken.

In de Dordtse Leerregels staan beide zaken ook naast elkaar. Aan de ene kant worden de zaligmakende overtuigingen door de Heilige Geest beschreven (III/IV, 11) en wordt de geestelijke honger en dorst naar verlossing uit de ellende als vrucht van de wedergeboorte erkend (III/IV, verwerping 4).

Aan de andere kant wordt als kenmerk van de wedergeboorte het geloof en de liefde tot Christus genoemd (III/IV, 13). Van belang is het om deze zaken bij elkaar te houden en zeker niet tegenover elkaar te zetten.

Datzelfde geldt voor de verhouding tussen Zondag 7 en Zondag 23 van de Heidelbergse Catechismus. Het gaat in deze zondagen niet om een ander geloof. Het is goed dat ds. Kort de eenheid van de Catechismus onderstreept.

Tegelijkertijd erkennen we een opwas in de genade en kennis van de Heere Jezus Christus. Ds. Korts voorganger in Krimpen aan den IJssel, ds. M.A. Mieras, laat in zijn catechismusverklaring het onderscheid zien tussen deze twee zondagen. De vrijspraak van de Rechter (Zondag 23) is inderdaad een nadere weldaad in het genadeleven, een weldaad die ds. Mieras persoonlijk had doorleefd. Zo mocht hij eruit preken.

Het is erg pijnlijk als ds. Kort een dergelijke overtuiging afdoet met 'nieu-

we beweringen van het godsdienstige geslacht'. Dat bevordert geen inhoudelijk gesprek over deze tere zaken.

Heilsorde

Tenslotte, in hoofdstuk 14 van zijn boek schrijft ds. Kort over de heilsorde zoals hij die leert. In dit, en ook in andere hoofdstukken, staan ook zaken waar we wél van harte mee kunnen instemmen. Met een (verkort) citaat hieruit willen we daarom besluiten: 'Maar toch zijn er, die in het verborgene hongeren en dorsten naar Jezus. Dit is het werk des Geestes, dat de ziel met een ontzaglijke drijving naar Jezus doet begeren. Hij verwekt in het hart der uitverkorenen de hoop op verlossing van de zonden, die hen zo diep smarten. De boeien der zonden kwellen hun ziel met grote ontzettin-

gen. Deze ontdekking doet hen aan de lippen der leraars hangen, die hen in Gods Naam onderwijzen. Wie is Hij toch, Die mij van de zonde kan verlossen en van deze last bevrijden? O, indien u het niet weet en dit werkelijk uw grote behoefte en verlangen is, dan zal ik het u zeggen: *onze Heere Jezus Christus*. Deze is de Middelaar, Die u tot God kan terugbrengen. Hij is de Verzoener, bekwaam om u te redden'.

N.a.v. "Wedergeboorte of schijngeboorte", ds. A. Kort; uitg. Tekstservice Vermeulen, Meteren, 2012; 206 blz.; ISBN 978 90 78164 10 4; € 19,50.

(slot)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Het oog wil ook wat...

Het deputaatschap voor Israël heeft het initiatief genomen om een boekje het licht te doen zien, zoals de ondertitel dat verduidelijkt, met: 'foto's van plaatsen uit en meditatie over het leven van Jezus'; beide verzorgd door onze geliefde broeder ds. C. Neele, die als emeritus predikant van Poortugaal zich nog steeds met hart en ziel verbonden weet aan het werk onder 'de beminden om der vaderen wil'.

Want al zijn ze ook vijanden om des Evangelies wil, net als wij allemaal, het eerste kan niet van ons - christenen uit de heidenen - gezegd worden. In deze spanningsvolle tijd na de dreigende oorlog rond Gaza wordt de noodzaak van het werk van ons deputaatschap nog eens onderstreept.

In zijn inleiding op de zeventien hoofdstukjes schrijft ds. Neele: 'Dit boekje toont foto's van plaatsen rondom het leven van de Heere Jezus. Niet alle streken en plaatsen waar Jezus geweest is, worden genoemd. Daar zijn verschillende redenen voor. De samensteller is niet op alle plaatsen geweest. Zo vindt u geen foto of beschrijving van de Jacobsbron bij Sichem, waar Christus de Samaritaanse vrouw heeft ontmoet. Helaas heb ik

die plaats niet kunnen bezoeken. Tijdens de laatste poging gaven grenswachten voor de stad Nabloes ons geen toestemming om verder te reizen. Andere plaatsen worden niet genoemd, omdat niet alles aan de orde kan komen. Ook willen we niet al te veel fantasie hebben rond de plaatsen waar de Zaligmaker is geweest. Van sommige streken in Israël weten we dat Christus er geweest is, maar in de Schift vinden we er geen bijzonderheden over. De foto die u aantreft op de linker pagina - van deze inleiding - is genomen in het noorden van Israël, in de omgeving van Caesarea-Filippi. In het midden ziet u een burcht die vele eeuwen na de tijd van Jezus is gebouwd. Het is het kruisvaarderskasteel Nimrod. Hoog en veilig tegen de vijanden. Het is een beeld van de Zaligmaker. Hij is de Middelaar, waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig Mens. Van Hem kan gezegd worden: ik zal tot de HEERE zeggen 'mijn Toevlucht en mijn Burcht, op Welken ik vertrouw' (Psalm 91:2). Mag u het nazeggen? De Heere stelle dit boekje tot een zegen'. Tot zover de auteur in zijn korte inleiding. Deze inleidende woorden typeren het hele boekje: zakelijk en nuchter, principieel en... maar één Naam on-

der de hemel voor jood en heiden om zalig te worden. Na deze inleiding volgen steeds vier bladzijden per hoofdstukje. Een fraaie foto links en daarnaast een beschrijving van die plaats, met op de twee volgende bladzijden een meditatie die hoort bij deze plaats. Heel onderwijzend! Daarbij is in de volgorde duidelijk het kerkelijk jaar terug te vinden. Dus er wordt begonnen in Kerem, aan de westkant van Jeruzalem, waar Jesaja heeft geprofeteerd: 'In het toekomstige zal Jacob wortelen schieten, Israël zal groeien en bloeien' (Jesaja 27: 6a). Op deze plaats heeft ook Johannes de Doper geroepen: 'zie het Lam Gods...'. Dan volgen de velden van Efratha en Bethlehem, enz. Om dan af te sluiten met de hemelvaart vanaf de Olijfberg (Hand. 1). Met als laatste woorden van de bijbehorende meditatie en van het hele boekje: 'En volgden Hem... Dan is het einde goed. Het is door U alleen, om het eeuwig welbehagen'. Het gaat natuurlijk allereerst om de goede inhoud. Maar de uitvoering heeft ook alle aandacht gekregen. Het is werkelijk een schitterende uitgave geworden. Mede dankzij de vormgeving van Albert Bloemert van uitgeverij De Banier is het een grafisch 'kunstwerkje' geworden: allemaal zwarte bladzijden met een duidelijke witte letter. De fraaie vormgeving trekt de aandacht. 'Het oog wil ook wat...', zullen de deputaten achter ds. Neele gedacht hebben. Dan wordt het aantrekkelijk om erin te gaan lezen en ...te blijven lezen. En dat is nu juist de bedoeling! Dan heeft onze broeder zijn doel bereikt. Na de presentatie ervan op de Israëldag vorige week willen we deze uitgave met nadruk onder uw aandacht brengen. Ook van onze kerkenraden. Het kost me geen enkele moeite om het hartelijk bij u aan te bevelen! Er zit niets commercieels achter, want alle baten komen ten gunste van het werk van ons deputaatschap. Daarom is het hun eigen uitgave. Het is maar dat u het weet...

v. A.

Naar aanleiding van 'En volgden Hem', foto's van plaatsen uit en meditaties over het leven van Jezus, door ds. C. Neele, uitgave van het deputaatschap voor Israël, ISBN 978 90 336 32709, 78 pagina's, € 12,50.

Hulpmiddel bij de behandeling van de Catechismus

Ouderling J.P. van den Brink uit Eindhoven heeft een boekje samengeteld als hulpmiddel voor de behandeling van de Heidelbergse Catechismus op de catechisaties. Het zal uitgegeven worden onder de titel "Leer mij een goede zin verstaan". In een vooraankondiging staat het als 'een leeshulp bij de catechismus'.

Geprobeerd wordt om hoofd- en bijzaken ook visueel van elkaar te onderscheiden, door uitlijnen en inspringen. Soms wordt ook een kleiner lettertype gebruikt voor de toelichting, maar vooraf wordt gewaarschuwd dat daar ook belangrijke zaken in kunnen staan. De 'aanvullende leeshulp', die ernaast wordt afgedrukt, moet dienen om moeilijke zaken te verduidelijken. Naast dit werk wordt een bundel liederen uitgegeven, als een co-productie onder de titel "Hij rekt met genade". Daarin geeft Van den Brink een eigen berijming van de Heidelbergse Catechismus die hij laat volgen door een bijpassende psalm op te nemen uit de berijming van 1773 of uit mijn berijming.

De schrijver en dichter heeft zich veel moeite getroost bij zijn werk als catechiseermeester om zijn catechisanten te begeleiden 'op weg naar de belijdenis des geloofs' - zoals hij schrijft. Hij hoopt dat zijn werk ook gebruikt zal worden 'als hulp in de gezinnen tijdens de huiselijke voorbereiding of nabespreking van de leerdienst.' Van harte wensen we dat met hem.

Ik heb slechts enkele zondagen kunnen inzien. De bruikbaarheid van het leerboekje zal afhankelijk zijn van de catechiseermeester. Hij zal het bij de lessen op de voet moeten volgen. Persoonlijk vind ik de steeds verschillend inspringende tekst wat onrustig, en zou ik er de voorkeur aan geven om minder ruimte tussen de zinnen op te nemen. Maar misschien gebeurt dit in de definitieve uitgave ook wel.

Ten aanzien van de berijming van de catechismus heeft Van den Brink heel veel werk verzet. In een bijzonder uitvoerig notenapparaat geeft hij veel verduidelijking, maar ik denk dat de

eenvoudige catechisant hier niet veel aandacht aan zal geven. De weergave van de catechismustekst in de verzen is tamelijk uitvoerig, zodat hij er niet aan ontkomt er soms een verklarende tekst in te voegen. Als voorbeeld geef ik hier vraag 88, waar gevraagd wordt: 'In hoeveel stukken bestaat de waarachtige bekering des mensen? In twee stukken: in de afsterving des ouden, en in de opstanding des nieuwen mensen'. Dit is weergegeven in: 'Als een mens zich gaat bekeren / zal hij deze breuk gaan leren: / dat de mens die Gods dienst haat, dat het oude ster-ven gaat. / Maar er wordt iets nieuws geboren: God doet ons Zijn roepstem horen, / uit de dood en duisternis, / tot het licht waar leven is.'

Het is zeker geen eenvoudige taak die de auteur op zich genomen heeft. Ouderling C. Bregman uit Hendrik-Ido-Ambacht heeft de tekst nauwgezet doorgenomen. Ik hoop dat dit werk op een eerlijke wijze ontvangen en beoordeeld zal worden en dat er zegen op mag rusten.

N.a.v. "Hij rekt met genade" en "Leer mij een goede zin verstaan", J.P. van den Brink, uitg. Lucas Boeken, Tholen.

Goes,

ds. C.J. Meeuse

Nieuwjaarslied:

*Doe ons Sions heil aanschouwen,
in het nieuw begonnen jaar;
weer van ons de smart en rouwe,
uw gena ons lang nog spaar';
laten vele wedergeboor'nen,
in dit jaar worden toegebracht,
red een volk, geheel verloren,
dat op uw genade wacht.*

Jacob Groenewegen

Een stem uit het verleden

Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste.

Openbaring 1:11

Het oude jaar met al zijn wederwaardigheden, met verrassingen en teleurstellingen, vreugde en verdriet, maar ook met al zijn schuld, zonde en tekort, ligt weer achter ons. Het behoort weer tot het verleden. Dat jaar komt nooit meer terug dan alleen in de dag der eeuwigheid. Dan zal het een persoonlijke vraag voor ons zijn: hoe zal dat jaar dan terugkomen? Tot onze blijdschap of tot onze veroordeling?

Voor de meeste mensen heeft de jaarwisseling gedachteloos plaatsgehad. De verwisseling van oud in nieuw jaar heeft plaatsgevonden in brooddronkenheid, in allerlei ijdel vermaak, in allerlei dwaasheid, in eten en drinken, zot geklap, en zoveel meer waar de tijd mee doorgebracht wordt, om gedachten van dood en eeuwigheid te onderdrukken, als er nog iets van in de consciëntie is overgebleven.

De grote massa weet helaas niet meer wat hemel en hel betekent. En onder de belijders van de waarheid wordt alles zo materialistisch, dat de gewoonten van de wereld gevolgd worden. De harten verharder meer en meer, en in zelfverdoornheid stapten men van het ene jaar in het andere, zonder meer te beseffen dat zonder wedergeboorte niemand het Koninkrijk Gods zal ingaan.

Het is om bang van te worden als wij enigszins mogen indenken de ernst van de toestand waarin wij ons bevinden met onze gezinnen en met de kerken. En toch, hoe nachtelijk donker het is en steeds meer wordt onder het oordeel van de Goddelijke verlaten en verbergingen van Zijn aangezicht, vanwege onze zonden en grote schuld: er zal tot aan het einde van de wereld nog een overblijfsel zijn naar de verkiezing der genade. Nee, daar zullen wij niet voor zorgen, maar daar zorgt God Zelf voor naar Zijn eeuwige raad en voornemen, en uit de ingewanden van Zijn Goddelijke barmhertigheden en ontfermingen in Christus Jezus.

wijlen ds. W.C. Lamain

Voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. G. Clements te Gouda;
Voor Tholen: ds. A.H. Verhoef
te St. Catharines (Ontario-Canada);
Voor Vlaardingen:
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal.

■ VERSLAG BEVESTIGING/ INTREDE DS. G.M. DE LEEUW TE OPHEUSDEN

Na een vacante periode van bijna vier jaar heeft onze gemeente weer een eigen herder en leraar ontvangen. Ds. G.M. de Leeuw, gekomen van Ridderkerk, is op 5 december bevestigd door onze consulent, ds. M. Mondria. Ds. Mondria verwoordt gevoelens van verwondering en blijdschap. De Koning van de Kerk gaf Zelf de opdracht in Ezechiël 3:17: *Mensenkind, Ik heb u tot een wachter gesteld over het huis Israëls; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen en hen van Mijntwege waarschuwen.* Deze woorden spreken van "Ezechiël geroepen tot een wachter over het huis Israëls":

1. Een aangestelde wachter;
2. Een onderwezen wachter;
3. Een waarschuwende wachter.

De profeet Ezechiël is een van de grote profeten. Toch is er onderscheid tussen deze mannen Gods, de meeste hebben in Juda of Israël gearbeid. Er staat van Ezechiël dat hij uit een priestergeslacht was: *den zoon van Buzi, den priester, in het land der Chaldeeën, bij de rivier Chebar.* Ezechiël is allereerst een kind des Heeren, maar hij mag ook zijn een knecht des Heeren. Wat is dat eerste toch onmisbaar voor een ieder van ons, van de kleinste tot de grootste. Maar wat is het toch nodig dat de Heere Zelf roept, in het bijzonder met betrekking tot het ambt van herder en leraar. Ezechiël zou op 30-jarige leeftijd mogen gaan dienen als priester. De Heere beschikt echter anders. Hij wordt tot profeet geroepen. Wat zijn dat grote zaken. Dan geeft de Heere niet een boodschap te brengen die altijd aangenaam is voor de mensen. De Heere geve u, broeder, in het midden van dit volk die boodschap te brengen die de Heere geeft te spreken. Wie is tot deze dingen bekwaam? Dan blijft er over: doe verzoening over onze zonden. Dat Hij aan Zijn eer mag komen. Na het lezen van het formulier en het "ja ik, van ganser harte" wordt ds. De Leeuw een hartelijk welkom toegeroepen door de consulent.

In de avonddienst doet ds. G.M. de Leeuw zijn intredeprek. Eerst spreekt hij een enkel persoonlijk woord waarin met verwondering getuigd wordt met de dichter van Psalm 40: *Ik boodschap de gerechtigheid in de grote gemeente; zie, mijn lippen bedwing ik niet; HEERE, Gij weet het.* De tekst voor de intrededienst is genomen

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Hoofddorp: ds. J. Schipper te Dirksland;
Te Leerdam:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;
Te Markham (Canada):

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Te Nieuwerkerk:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;

Te Ooltgensplaat:

ds. M. Karens te Werkendam;

Te Wolphaartsdijk:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

BEDANKT

Voor Bodegraven en Lisse:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Voor Boskoop, Oostkapelle en

Oudemirdum:

ds. P. Mulder te Krimpen aan den IJssel;

uit Lukas 9:56: *Want de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen zielen te verderven, maar om te behouden. En zij gingen naar een ander plek.* Het thema is "De zegenrijke komst van de Zoon des mensen de discipelen geleerd":

1. Een voor hen beschamend 'want';
2. Het voor hen noodzakelijke onder-richt;
3. De met Hem aan te vangen arbeid.

Na de intredepreek wordt ds. De Leeuw toegesproken door ds. J.J. van Ekeveld namens de classis Utrecht en de Particuliere Synode Noord-West. "Wij zijn blij dat de grootste gemeente van de classis Utrecht weer een eigen predikant mag hebben. Wij heten u van harte welkom in de classis en de PS." Namens de plaatselijke kerken wordt ds. De Leeuw toegesproken door ds. A. van Voorden. Hij roept hem een hartelijk welkom toe. Hij hoopt samen te mogen staan als wachters op Sions muren. Hierna wordt ds. De Leeuw toegesproken door burgemeester ir. C. Veerhoek. De burgemeester spreekt over de samenwerking tussen plaatselijke predikanten en de overheid. Ouderling M. van Dam spreekt als laatste namens kerkenraad en gemeente de blijdschap en verwondering uit dat de gemeente opnieuw een eigen herder mocht ontvangen, door de Heere gegeven. Hij herinnert de gemeente eraan dat het de tweede keer is dat er een predikant vanuit Ridderkerk het beroep naar Opheusden aangenomen heeft. In het jaar 1923 nam ds. J.R. van Oordt vanuit Ridderkerk het beroep naar Opheusden aan. Ouderling van Dam spreekt de wens uit dat de Heere de arbeid van ds. De Leeuw zal zegenen. Hij verzoekt de gemeente de nieuwe predikant toe te zingen psalm 128 het 3^e vers. Tenslotte spreekt ds. De Leeuw diverse personen en instanties toe en bedankt de sprekers voor de gesproken woorden. Als laatste noemt hij zijn nieuwe gemeente, Opheusden. "Er is een liefdesband ontstaan. Het is allemaal nog nieuw voor u en voor ons ook. Wat zou het groot zijn als we gekomen mogen zijn om gebruikt te mogen worden." Tenslotte legt ds. G.M. de Leeuw voor het eerst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

J. Willemsen,
scriba Geref. Gemeente Opheusden

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2012

- Pag. 337, **gemeente SCHERPENZEEL.** Het adres van de koster, F. Bolier, is nu: Renes 42, 3925 JX Scherpenzeel.
- Pag. 346, **gemeente SPIJKENISSE.** Het tel.nr. van G. Harlaar, die belast is met het regelen van preekbeurten, is gewijzigd in (010) 3040310.

BERICHTEN

■ HARTELIJK WELKOM OP ONZE VAKANTIEWEKEN VOOR 50+

Door de Commissie Vakantieweken 50+ (CV50+) worden er ieder jaar verschillende vakantieweken georganiseerd in een rustig hotel in een mooie omgeving. Twee echtparen gaan mee als stafleden. Zij organiseren op dinsdag een hele dag uit met de bus en op donderdag een halve dag. Daarnaast kan men zelfstandig of in groepjes de omgeving verder verkennen. Gezamenlijk bezoeken ze op zondag de kerkdiensten en op twee avonden komt er een gastspreker in het hotel. Ook zijn er 's morgens gesprekken met elkaar rond de Bijbel.

Heeft u zin om op vakantie te gaan? Hartelijk welkom! Deze weken zijn voor senioren die nog helemaal zelfstandig en redelijk mobiel zijn. Heeft u wat verzorging nodig of zijn deze weken te intensief voor u? Dan verwijzen we u naar de andere weken voor zorgbehoevende ouderen. In dergelijke weken is een groep vrijwilligers die u enige zorg kan bieden.

Voor het jaar 2013 hebben we gereserveerd:

EDE – Hotel "De Bosrand", 13 - 20 juli;

ZEDDAM – Hotel "Ruimzicht", 3 - 10 augustus.

Voor verdere informatie: www.vrouwenbondgergem.nl/vakantieweken

Op **woensdag 16 januari** kunt u zich telefonisch aanmelden als deelnemer van één van onze vakantieweken bij:

mw. Bussink-Verhage, tel. 0318 - 552969
Opgave voor Ede: tussen 9.00 en 11.00 uur.

Opgave voor Zeddam: tussen 11.00 en 13.00 uur.

Prijs: € 545,- p.p. Toeslag eenpersoonskamer: € 25,-.

Commissie Vakantieweken 50+

■ JONGERENWEEKEND WINSTUITVERLIES

Heb jij kanker of ben je daarvan hersteld? Heeft iemand uit jouw gezin kanker of gehad? Heb jij je vader, je moeder of je broer/zus verloren door kanker? En ben jij 16 jaar of ouder?

Dan ben jij van harte welkom op het jongerenweekend Winstuitverlies op **vrijdag 25 en zaterdag 26 januari**.

Plaats: recreatieboerderij "De Kleine Weide" in Renswoude. Start: vrijdag 17.00 uur. Kosten (all in): € 45,- p.p. Info en opgave: www.winstuitverlies.nl/ activiteiten of telefonisch 0341-250434.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 6 JANUARI 2013

Aalburg 15.00 uur stud. J. van Laar; Aalst 15.00 uur ds. M. Golverdingen; Alblas-serdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 19.00 uur ds.

J. IJsselstein; Bodegraven 19.00 uur ds. W. Visscher; Boskoop 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Brakel 15.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. L. Terlouw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 10.00 uur ds. J. IJsselstein; El-

speet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Goudswaard 18.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage (in kerkgebouw Scheveningen) 16.30 uur ds. H. Paul; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Haamstede 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Hilversum 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoogvliet 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Leiderdorp 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Meeuwen 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Middelburg-Centrum 9.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. J. Driessen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Nijkerk 9.30 uur ds. J.J. van Ekeveld en 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. J. Schipper; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. M. Karens; Oostvoorne 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Poederloijen 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Poortvliet 14.30 uur stud. S.W. Janse; Puttershoek 19.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur stud. C. van Ruitenburg en 15.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. E. Bakker; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure;

Scheveningen 16.30 uur ds. H. Paul; Slie-drecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; Spijkenisse 10.00 en 15.30 uur ds. G. Clements; Sprang-Capelle 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur stud. J. van Laar; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. M. Joosse; Waarde 18.00 uur ds. C. Harinck; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 uur ds. H. Paul en 18.30 uur ds. J. Driessen; Zwijndrecht 19.00 uur ds. P. Mulder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 8 JANUARI 2013

Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Silfhout; Oosterland 19.30 uur stud. P.D. den Haan; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Westzaan 19.30 uur ds. G. Heijkamp.

■ WOENSDAG 9 JANUARI 2013

Aalburg 19.30 uur ds. J. Schipper; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. M. Mondria; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Goudswaard 19.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Hoofddorp 19.45 uur ds. J. IJsselstein; Leerdam 19.30 uur ds. J. van Belzen; Leiderdorp 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwe-Tonge 19.30 uur stud. S.W. Janse; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Pater; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Opperdoes 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Rijsen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. J.M.D. de Heer; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Soest 19.30 uur ds. M. Karens; Veen 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Zwijndrecht 19.30 uur ds. A. Vermeij.

■ DONDERDAG 10 JANUARI 2013

Bodegraven 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Boskoop 19.30 uur stud. S.W. Janse; Delft 19.30 uur ds. J. van Belzen; Kampen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur ds. A. Schot; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ridderkerk 19.30 uur ds. F. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

■ ZATERDAG 12 JANUARI 2013

Bodegraven 15.00 uur (aangepaste kerkdienst) ds. J. Driessen.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 JANUARI 2013

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingsdagen: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Van harte welkom in onze evangelisatiepost. Openingsdagen: dinsdag t/m zaterdag van 10:00 uur tot 16:00 uur. U kunt bij ons ook terecht voor boeken en CD's. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Per mail bestellen kan ook: cvleenen@kliksafe.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk ook eens onze site: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het in-

loophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, dondagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse-
laan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00
uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donder-
dag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Familie, vrienden en bekenden,
Hartelijk dank voor de ontvangen
nieuwjaar wensen. Wederkering
de zegen des Heeren voor het jaar
2013.

ds. P. Blok

Hartelijk dank voor al uw goede
wensen. Wederkerig wensen we
familie, vrienden en bekenden,
predikanten en predikants-
weduwen en studenten de zegen
des Heeren toe voor 2013.

Dordrecht,
M. Golverdingen vdm,
T.H.M. Golverdingen-van der Heiden

Alle familieleden, broeders
(em)-predikanten, predikants-
weduwen, studenten, evangelisten,
vrienden en bekenden willen wij
op deze wijze Gods onmisbare
zegen toewensen voor het nieuwe
jaar 2013.

Fam. ds. E. Bakker.
Scherpenisse

ADVERTENTIES

Op Zijn dag en Zijn wijze is door de HEERE van onze zijde weggenomen, na een periode van afnemende krachten, onze zeer geliefde moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Joukjen Meijer-de Jong

sinds 25 september 1983 weduwe van Harmen Meijer

Leeuwarden, 19 oktober 1921.

Loenen aan de Vecht, 23 december 2012.

Kinderen
Kleinkinderen
Achterkleinkinderen

*Wij zijn onze zus, schoonzus en tante dankbaar voor de liefdevolle verzorging
die zij aan onze moeder en oma heeft gegeven.*

Woonzorgcentrum 't Kampje, Driehovenlaan 2
Correspondentieadres: Graaf Hattolaan 5
3632 CC Loenen aan de Vecht

De begrafenis heeft zaterdag 29 december jl. plaatsgehad op de Algemene
Begraafplaats aan de Driehovenlaan te Loenen aan de Vecht.

Familie, vrienden, bekenden, alle
broeders predikanten, predikants-
weduwen, studenten en kerken-
raden willen wij van harte bedan-
ken voor de goede wensen. Maar
ook van harte Gods onmisbare
zegen toewensen voor het nieuwe
jaar.

Leusden,
ds. en mevr. Verweij-Pronk

Wij wensen kerkenraden, predi-
kanten, studenten, evangelisten,
predikantsweduwen en gemeente-
leden van harte de zegen des
Heeren toe voor het jaar 2013.
Psalm 133 vers 3.

Fam. ds. J. van Rijswijk
's-Gravenzande

Wij wensen predikanten,
studenten, predikantsweduwen
Gods onmisbare zegen voor het
nieuwe jaar.

ds. J. Mol, Rijssen

 HARKES
Begravenissen
Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis
Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Orgelcentrum HET BINNENVELD

In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
VIVACE
CONTENT

Onze showroom is geopend op afspraak.

Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

Noodkreet!

Wie helpt gezin van 10 pers.
aan woonruimte? Moet per 1 maart
het huis uit. Aansluiting bij de
Ger. Gem. de Valk Wekerom.
Tel. reacties 0318-614760.
Hartelijk dank.

 VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

€22,75 in prijs verlaagd

14,95

Vele foto's Geb. 274 blz. Excl. verzendkosten à € 3,55

Breken & Bouwen

De Gereformeerde Gemeente van Terneuzen heeft in het voorjaar van 2012, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan, een jubileumboek uitgegeven, met de titel "Breken & Bouwen". Hierin zijn, naast de geschiedenis van onze gemeente, tevens

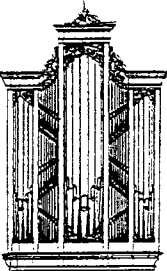
9 preken

opgenomen, waaronder een preek van ds. A. Verhagen, en 8 nog niet eerder uitgegeven preken, namelijk 2 van elk van de predikanten die onze gemeente in die periode hebben gediend:

ds. J.C. van Ravenswaay
ds. A.J. Gunst
ds. L. Huisman
ds. C. Harinck

Het boek wordt per post opgestuurd na overmaking van het totaalbedrag à € 18,50 op rekening 51.11.71.315 t.n.v. "Gereformeerde Gemeente Terneuzen" o.v.v. "Jubileumboek" met uw volledige naam- en adresgegevens.
Voor meer informatie: J. van Langevelde, tel. 0115 563240 of e-mail: jvlangevelde@kpnplanet.nl

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

**Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Ventilatie
Loodgieter
Elektra
Beveiliging**

AKTIE bv

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Huizen Adrien

Vakantiebungalows in Tsjechië

Telefoon +31 (0)345 65 10 58
info@adrien.nl • www.adrien.nl

open avond

15 januari

**Speciaal voor deeltijd-
pabo en pedagogiek**

Heb jij hart voor kinderen of jongeren? Kom dan naar Driestar Hogeschool. Bij ons krijg je een topopleiding. Wij doen er alles aan om ervoor te zorgen dat jij een uitstekende leraar of pedagoog wordt. Hierbij putten we uit de Bron en stimuleren we dat jij je talenten ontwikkelt. Kijk voor meer info op www.driestar-hogeschool.nl

Meer info?

Driestar hogeschool
TALENT IN ONTWIKKELING

Te huur: Kleine vrijstaande woning, regio Woerden.
Tel. 06-13610328
bij voorkeur na 19.00 uur.

Te Koop in 's Gravenpolder
Ruime sem. bungalow met grote inpandige grage, 5 slaapkamers, 2 badkamers, L- vormige woonkamer, luxe keuken.
Inl. (0113) 341875

Gezocht: woonr./kosthuis
voor juf in (omg.) Den Haag.
Van januari-april (di-vr).
Tel: 0617370602.

TE KOOP in Elspeet,
Uitgebouwde 2/1 kap woning, vrijstaande stenen garage, houten berging en carport. 5 kamers. Op begane grond is slaapkamer cq kantoor met separate ingang aanwezig. Woonopp. 120 m², Perc. Opp. 245 m². Inh. woning 380 m³.
Vraagprijs! € 279.000 k.k.
Bel 0577-402 229 Voor meer info.
www.thuisopdeveluwe.nl

T.H. Nieuwe vakantiewoning!
In bosrijke omgeving van Garderen.
Van 2 tot 10 personen.
Tel. 0342-440061

Huize Spoorzicht
WOONZORGCENTRUM

Op zoek naar een kleinschalig reformatorisch woonzorgcentrum?

Huize Spoorzicht is een kleinschalig woonzorgcentrum in het landelijke buitengebied van Achterberg. In ons particuliere woonzorgcomplex worden ouderen in een vertrouwde, warme en huiselijke omgeving verzorgd.

Er is nog plaats voor nieuwe bewoners!

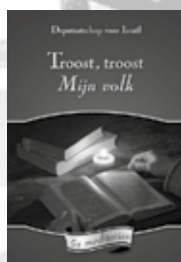
Neem contact op, maak vrijblijvend een afspraak of vraag een brochure aan!

Cuneraweg 170-172
3911 RR Rhenen
T 0317 683 499
info@huizespoorzicht.nl
www.huizespoorzicht.nl

TE KOOP

Nieuwe meditatiebundels
te bestellen bij het
Deputaatschap voor Israël!
Een belangrijk deel van de
opbrengst komt ten goede
aan het werk onder
de Joden

Meditatiebundel
"Troost, troost Mijn volk"

Aan deze bundel van 52
meditaties werkten diverse
predikanten mee die op één of
andere wijze bij het werk onder
het Joodse volk betrokken zijn.

Prijs: € 14,90

Foto-meditatiebundel
"En volgden Hem"

Ds. C. Neele mediteert in dit
boekje over het leven van de
Heere Jezus en geeft daarnaast
een beschrijving van enkele
plaatsen van Zijn rondwandeling.

Mooie foto's illustreren
het geheel.

Prijs: € 13,90

In combinatie met een setje
prachtige ansichtkaarten van
foto's uit het boekje

Combi-prijs € 15,-

Setje kaarten los € 2,50

• Genoemde prijzen zijn excl. portokosten

Te bestellen via telefoon
0348 489 929 of mail:
info@boardforisrael.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidstaat 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkgorgels.nl

Vakantieoord Holsappel Al 60 jaar een begrip.

Boek nu uw vak 6/7 en 8 pers.
bungalows v.a.g.v met veel rust en
ruimte in vertrouwde sfeer
nu vanaf € 60,- p/w excl. bel voor
info 0548-512790 of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren.**
Alleen eerste klas kwaliteit en steeds
de laagste prijs. Tegelzettersbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.

De vers gevallen sneeuw knerpt onder je laarzen....

Te huur: Onze comfortabele
8 persoons vakantiewoning
in Wallis, Zwitserland.
Voor sneeuwwandelen, skien en
rust. Info: www.residencefiesch.nl
of Tel. 0383855121

NIEUW

uw eigen chalet op Camping Schoolzicht

Zeeland is een uniek land in zee.
Op een prachtige locatie, slechts
enkele minuten van het strand, ligt
Camping Schoolzicht. Vanaf deze
echte familiecamping kunt u Zeeland,
en Walcheren in het bijzonder,
op uw gemak ontdekken.

Op een nieuw terrein buiten het centrum
van Camping Schoolzicht worden royale
kavels (250 m²) gereed gemaakt voor
uw eigen chalet. De chalets zijn geheel
naar eigen wens samen te stellen.
Daarmee creëert u een eigen plek met
veel rust en privacy. Uiteraard zijn alle
voorzieningen van Camping Schoolzicht
beschikbaar. Uw (klein)kinderen kunnen
deelnemen aan alle campingactiviteiten.

ook enkele
jonge
gebruikte
chalets
te koop

Royale kavels

Rust en privacy

Zondagsrust

Camping
Schoolzicht

INFORMEER NAAR
DE MOGELIJKHEDEN
(0118) 58 33 33

Brouwerijweg 5 - Aagtekerke
www.schoolzicht.nl

VOOR HET NIEUWE JAAR...

Troost in ellenden

Bijbels dagboek met kanttekeningen

M.m.v. ds. BJ van Boven, AA Brugge, M Golverdingen, AJ Gunst, G. Hoogerland, M Karens, G. van Manen, J. Mijnders, F. Mulder, G Pater, J. van Rijswijk, A. Schot, JJ Tanis, L Terlouw, A Verschuure, JW Verweij, W. Visscher, C Vogelaar e.a.

Bijzonder mooi niet jaargebonden dagboek met royale letter.

Van Genesis t/m Openbaring, volgt het kerkelijk jaar.

Avondmaalsprek van B. Smytegelt verdeeld in meditaties

Beperkt voorradig! Wees er snel bij

want op=op.

19,95

Van kind tot kind dl. 1 t/m4

Kleur- en puzzelboeken met 52 Bijbelse verhalen

Ideaal als zondagsboek voor elk gezin.

Oude Testament: M.J. Ruissen, dl 1 en 2

Nieuwe Testament: Andre Boeder, dl 3, 4

Tekst meegelezen door ds. WJ Karels, ds. F Mallan e.a.

Wegens grote vraag recent herdrukt!

Per deel

7,95

setprijs
25,-

*Dank voor uw vertrouwen in 2012
De beste wensen voor 2013*

Lange Vorststr. 21 Goes (0113) 221909
www.ramshoorn.nl

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

ook verkrijgbaar in de boekhandel

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

Huishoudelijke hulp

“Wat heerlijk dat
mijn woning op orde is”

Huishoudelijke hulp door medewerkers
met een reformatische identiteit, dat
is een **vertrouwd idee**. Meer informatie?
www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg**
en **verpleging & verzorging**

PASSIO
psychosociale hulpverlening & gezinsbegeleiding

Volwassenen
Jongeren
Gezin

Veenendaal & Zierikzee
Beschikbaar voor u ook buiten kantooruren:
06 407 085 78 - www.praktijk-passio.nl

Verrassend Texel

v.a.
€ 649,- **Maandje d'r uit...**

ZOEK EN BOEK VIA WWW.DEVERRASSING.NL
OF NEEM CONTACT OP MET: 0222 31 89 06

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

 P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Word steunpilaar van het jeugdwerk!

“Wat is de overeenkomst tussen waterbouw en jeugdwerk?”

Sjaak Jacobse, jeugdwerkadviseur

Verbinding dankzij pijlers!

Als jeugdwerkers zetten wij ons in om bruggen te slaan tussen jongeren onderling, tussen kinderen en hun ouders en andere opvoeders, zoals ambtsdragers. We verdiepen ons in hun leefwereld, geven *Daniël* uit, organiseren vakanties en rusten jongeren, leidinggevend en opvoeders op allerlei manieren toe.

Jongeren zijn de toekomst van de kerk. De Jeugdbond wil, in het besef dat alleen de Heere écht de brug kan slaan naar het hart, hen verbinden aan de kerk waarin de Heere hen een plaats geeft. Wanneer u 'pijler' wordt, kunnen wij doorgaan met verbinden.

www.jbgg.nl/steunpilaar

Steunpilaren zijn onmisbaar!

Word voor € 3 per maand Steunpilaar van de Jeugdbond